

Izomorfizm Curry’ego-Howarda

Rafał Szacherski

2018
Październik

1 IPC($\rightarrow$)

1.1 Język

Definicja 1.

- Zbiorem $\Phi_{\rightarrow}$ formuł IPC($\rightarrow$) nazywamy język generowany przez gramatykę

$$\begin{aligned}\Phi_{\rightarrow} &:= V \mid (\Phi_{\rightarrow} \rightarrow \Phi_{\rightarrow}) \mid \perp \\ V &:= p \mid V'\end{aligned}$$

- Wyrażenia powstałe z produkcji V nazywamy *zmiennymi zdaniowymi*. Zmienne zdaniowe oraz $\perp$ są formułami *atomowymi*. Pozostałe wyrażenia nazywamy formułami *złożonymi*.
- Konwencje:
  1. W języku podmiotowym wprowadzamy następujące oznaczenia

$$\begin{aligned}\neg\varphi &:= \text{‘}\varphi \rightarrow \perp\text{’} \\ \top &:= \text{‘}\perp \rightarrow \perp\text{’}\end{aligned}$$

2. Zamiast $p', p'', p''', \dots$ używamy kolejno liter $p, q, r, \dots$
  3. Zmienne metasyntaktyczne oznaczamy późniejszymi literami greckiego alfabetu, tj. $\varphi, \psi, \dots$
  4. $\rightarrow$ jest łączna w prawo.
  5. $\neg$ ma najwyższy priorytet, $\rightarrow$ – najniższy.
  6. Pomijamy najbardziej zewnętrzne nawiasy.
- Każdą parę $(\Gamma, \varphi) \in \mathcal{P}(\Phi_{\rightarrow}) \times \Phi_{\rightarrow}$, gdzie Γ jest zbiorem skończonym nazywamy *sądem* (*asercją*) i oznaczamy $\Gamma \vdash \varphi$.

Piszemy:

- $\varphi_1, \varphi_2 \vdash \psi$ zamiast $\{\varphi_1, \varphi_2\} \vdash \psi$,
- Γ, φ zamiast $\{\Gamma \cup \varphi\}$,
- Γ, Δ zamiast $\{\Gamma \cup \Delta\}$,
- $\vdash \varphi$ zamiast $\emptyset \vdash \varphi$.

- Na zbiorze sądów $\mathcal{P}(\Phi_{\rightarrow}) \times \Phi_{\rightarrow}$ wprowadzamy relacje określające reguły wyprowadzania

$$\frac{\Gamma, \varphi \vdash \psi}{\Gamma \vdash \varphi \rightarrow \psi} (\rightarrow I), \quad \frac{\Gamma \vdash \varphi \rightarrow \psi \quad \Gamma \vdash \varphi}{\Gamma \vdash \psi} (\rightarrow E).$$

oraz wybieramy spośród nich jeden aksjomat postaci $\Gamma, \varphi \vdash \varphi \text{ (Ax)}$.

- *Dowodem* sądu $\Gamma \vdash \varphi$ nazywamy skończone drzewo sądów spełniające poniższe warunki:

1. W korzeniu drzewa znajduje się dowodzony sąd $\Gamma \vdash \varphi$.
2. Liście są *aksjomatami*, tj. sędami postaci $\Gamma, \varphi \vdash \varphi$.
3. Każdego rodzica można otrzymać z jego dzieci przez zastosowanie którejś z reguł wyprowadzania nowych sądów.

Jeśli istnieje dowód sądu $\Gamma \vdash \varphi$ to mówimy, że formuła φ jest *wyprowadzalna* ze zbioru *przesłanek* Γ i piszemy $\Gamma \vdash_N \varphi$. Formułę φ nazywamy wówczas *tezą* systemu NJ($\rightarrow$).

1.2 Semantyka

Twierdzenie 1. (*O pełności*) *System dedukcyjny NJ($\rightarrow$) jest pełny względem modeli Kripkego.*

2 Typy proste w stylu Churcha

2.1 Język

Definicja 2. • *Typami prostymi* nazywamy język T generowany przez gramatykę

$$T := U \mid (T \rightarrow T)$$

$$U := p \mid U'$$

- Napisy powstałe z produkcji U nazywamy *zmiennymi typowymi*.

Konwencja.

1. Zamiast $p', p'', p''', \dots$ używamy kolejno liter $p, q, r, \dots$
2. Zmienne metasyntaktyczne oznaczamy późniejszymi literami greckiego alfabetu, tj. $\varphi, \psi, \dots$
3. $\rightarrow$ jest łączna w prawo.
4. Pomijamy najbardziej zewnętrzne nawiasy.

- *Pseudotermami* nazywamy język Λ_T generowany przez gramatykę

$$\Lambda_T := V \mid (\lambda V^T. \Lambda_T) \mid (\Lambda_T \Lambda_T)$$

gdzie V to przeliczalny zbiór zmiennych $x, y, \dots$

- *Otoczeniem* nazywamy funkcję częściową $\Gamma : V \rightarrow T$ przeprowadzającą zbiór zmiennych zmiennych typowych w zbiór typów prostych.
- Wprowadzamy relację *typizacji* $\vdash_C C \times \Lambda_T \times T$ jako najmniejszą (w sensie mnogościowym) relację spełniającą reguły

$$\Gamma, x^\varphi \vdash x^\varphi \text{ (Ax)}, \quad \frac{\Gamma, x^\varphi \vdash M^\psi}{\Gamma \vdash (\lambda x^\varphi. M)^\varphi} \text{ (}\rightarrow\text{I)}, \quad \frac{\Gamma \vdash M^{\varphi \rightarrow \psi} \quad \Gamma \vdash N^\varphi}{\Gamma \vdash (MN)^\psi} \text{ (}\rightarrow\text{E)}.$$

gdzie $C \subset \mathcal{P}(V \times T)$ jest rodziną wszystkich otoczeń.

Mówimy, że M jest *termem* typu τ w otoczeniu Γ , jeśli $\Gamma \vdash M^\tau$.

Literatura